

## ATODLEN 4

Rheoliad 16

### Trosglwyddo tir

## Rhan I

### Effaith trosglwyddiadau o dan yr Atodlen hon

1.—(1) Pan fydd unrhyw dir yn cael ei drosglwyddo ac yn cael ei freinio mewn unrhyw gorff yn unol â'r Atodlen hon, bydd unrhyw hawliau neu rwymedigaethau—

- (a) sy'n cael eu mwynhau gan y trosglwyddwr neu a dynnir gan y trosglwyddwr mewn cysylltiad â'r tir, a
- (b) sy'n bodoli yn union cyn y dyddiad gweithredu,

yn cael eu trosglwyddo hefyd i'r corff hwnnw, ac yn rhinwedd y Rheoliadau hyn, yn breinio ynddo.

(2) Mae unrhyw gyfeiriad yn yr Atodlen hon, mewn perthynas ag ysgol, at dir sy'n cael ei drosglwyddo i gorff sefydledig ac yn breinio ynddo, yn gyfeiriad at ei drosglwyddo i'r corff hwnnw a'i freinio ynddo at ddibenion yr ysgolion a gynhwysir yn y grwp y mae'r corff hwnnw'n gweithredu drosto.

(3) Ni fydd trosglwyddiadau tir o dan yr Atodlen hon yn effeithio ar hawliau'r corff llywodraethu mewn perthynas â'r tir o dan Atodlen 13 i'r Ddeddf.

2. Wrth ei chymhwyso i drosglwyddiadau o dan yr Atodlen hon, rhaid darllen cyfeiriadau at y dyddiad trosglwyddo yn Atodlen 10 i Ddeddf Diwygio Addysg 1988(1) fel cyfeiriadau at y dyddiad gweithredu.

## Rhan II

### Rheolau ynglŷn â throsglwyddiadau

3.—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol gymunedol ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
- (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, a ddelid neu a ddefnyddid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan awdurdod lleol at ddibenion yr ysgol gymunedol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r canlynol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddynt,

- (a) ymddiriedolwyr yr ysgol, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol; neu
- (b) os nad oes gan yr ysgol unrhyw ymddiriedolwyr, y corff llywodraethu.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol gymunedol ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a

---

(1) Diwygiwyd Atodlen 10 gan adran 47(a) o Ddeddf Addysg 1993 (rhoi "local authority" yn lle "local education authority"; gan adran 136(2) o'r Ddeddf (rhoi "Education Transfer Council" yn lle "Education Assessts Board"); a chan bargraffau 3 i 9 o'r Ddeddf.

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

(b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto.

(4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw tir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid neu a ddefnyddid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan awdurdod lleol at ddibenion yr ysgol gymunedol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

4.—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

(a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol gymunedol ddod yn ysgol wirfoddol a gynorthwyr wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a

(b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol (fel ysgol wirfoddol a gynorthwyr) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir heblaw meysydd chwarae, a ddelid neu a ddefnyddid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan awdurdod lleol at ddibenion yr ysgol gymunedol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i ymddiriedolwyr yr ysgol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddynt, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys—

(a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol gymunedol ddod yn ysgol wirfoddol a gynorthwyr wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a

(b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol (fel ysgol wirfoddol a gynorthwyr) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto.

(4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw meysydd chwarae neu dir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid neu a ddefnyddid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan awdurdod lleol at ddibenion yr ysgol gymunedol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

5.—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

(a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol gymunedol ddod yn ysgol wirfoddol a reolir wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a

(b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol (fel ysgol wirfoddol a reolir) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw meysydd chwarae, a ddelid neu a ddefnyddid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan awdurdod lleol at ddibenion yr ysgol gymunedol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i ymddiriedolwyr yr ysgol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddynt, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys—

(a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol gymunedol ddod yn ysgol wirfoddol a reolir wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a

(b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol (fel ysgol wirfoddol a reolir) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto.

(4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw meysydd chwarae neu dir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid neu a ddefnyddid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan awdurdod lleol at ddibenion yr ysgol gymunedol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

6.—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol sefydledig nad yw'n rhan o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol gymunedol wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys—

- (a) bydd unrhyw dir sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus ac a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgol sefydledig yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo; a
- (b) bydd unrhyw dir arall a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu, yn union cyn y dyddiad hwnnw, at ddibenion yr ysgol sefydledig yn cael ei drosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol ac yn breinio ynddo yn unol â chytundeb trosglwyddo.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol sefydledig sy'n rhan o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol gymunedol wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.

(4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys—

- (a) bydd unrhyw dir sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus ac a ddelid gan y corff sefydledig yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol sefydledig yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo; a
- (b) bydd unrhyw dir arall a ddelid gan y corff sefydledig, yn union cyn y dyddiad hwnnw, at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol sefydledig yn cael ei drosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol ac yn breinio ynddo yn unol â chytundeb trosglwyddo.

7.—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol sefydledig nad yw'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu'n ysgol wirfoddol a reolir wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
- (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol (fel ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu ysgol wirfoddol a reolir) yn aelod o grŵp felly.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw tir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan y corff llywodraethu at ddibenion yr ysgol sefydledig yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i ymddiriedolwyr yr ysgol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddynt i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol.

8.—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol sefydledig nad yw'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu'n ysgol wirfoddol a reolir wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
- (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol (fel ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu ysgol wirfoddol a reolir) yn aelod o grŵp felly.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw tir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan y corff llywodraethu at ddibenion yr ysgol sefydledig yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol sefydledig sy'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu'n ysgol

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

wirfoddol a reolir wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf;  
a

(b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol (fel ysgol wirfoddol a gynorthwyir neu ysgol wirfoddol a reolir) yn aelod o grŵp felly.

(4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan y corff sefydledig at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol sefydledig yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i ymddiriedolwyr yr ysgol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddynt, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol.

**9.—(1)** Mae is-baragraff (2) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a gynorthwyir nad yw'n rhan o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol gymunedol wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys—

(a) bydd unrhyw dir sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus ac a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgol wirfoddol a gynorthwyir yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo; a

(b) bydd unrhyw dir arall a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu, yn union cyn y dyddiad hwnnw, at ddibenion yr ysgol wirfoddol a gynorthwyir yn cael ei drosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol ac yn breinio ynddo yn unol â chytundeb trosglwyddo.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a gynorthwyir sy'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol gymunedol wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.

(4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys—

(a) bydd unrhyw dir sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus ac a ddelid gan y corff sefydledig yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol wirfoddol a gynorthwyir yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo; a

(b) bydd unrhyw dir arall a ddelid gan y corff sefydledig, yn union cyn y dyddiad hwnnw, at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol wirfoddol a gynorthwyir yn cael ei drosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol ac yn breinio ynddo yn unol â chytundeb trosglwyddo.

**10.—(1)** Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

(a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a gynorthwyir ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a

(b) nid yw'r ysgol (fel ysgol wirfoddol a gynorthwyir) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto; ac

(c) ni fydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp felly.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan yr awdurdod addysg lleol at ddibenion yr ysgol wirfoddol a gynorthwyir yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff llywodraethu, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a gynorthwyr nad yw'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
  - (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp felly.
- (4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw tir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan y corff llywodraethu neu'r awdurdod addysg lleol at ddibenion yr ysgol wirfoddol a gynorthwyr yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

(5) Mae is-baragraff (6) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a gynorthwyr sy'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
- (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp felly.

(6) Mewn achos o'r fath, bydd unrhyw dir a ddelid gan y corff sefydledig yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu a ddelid neu a ddefnyddid gan yr awdurdod addysg lleol at ddibenion yr ysgol honno yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r canlynol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn yn breinio ynddynt,—

- (a) ymddiriedolwyr yr ysgol, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol; neu
- (b) os nad oes ymddiriedolwyr gan yr ysgol, y corff llywodraethu.

**11.**—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu ysgol wirfoddol a reolir nad yw'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod (yn ôl fel y digwydd) yn ysgol wirfoddol a reolir neu'n ysgol wirfoddol a gynorthwyr wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
- (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol yn aelod o grŵp felly.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw tir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan y corff llywodraethu at ddibenion yr ysgol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

(3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu ysgol wirfoddol a reolir sy'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod (yn ôl fel y digwydd) yn ysgol wirfoddol a reolir neu'n ysgol wirfoddol a gynorthwyr wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
- (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol yn aelod o grŵp felly.

(4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, a ddelid gan y corff sefydledig yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i ymddiriedolwyr yr ysgol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddynt, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol.

**12.**—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a reolir nad yw'n rhan o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol gymunedol wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys—

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (a) bydd unrhyw dir sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus ac a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgol wirfoddol a reolir yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo; a
  - (b) bydd unrhyw dir arall a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu, yn union cyn y dyddiad hwnnw, at ddibenion yr ysgol wirfoddol a reolir yn cael ei drosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol ac yn breinio ynddo yn unol â chytundeb trosglwyddo.
- (3) Mae is-baragraff (3) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a reolir sy'n rhan o grŵp p y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol gymunedol wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.
- (4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys—
- (a) bydd unrhyw dir sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus ac a ddelid gan y corff sefydledig yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp p ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol wirfoddol a reolir yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo; a
  - (b) bydd unrhyw dir arall a ddelid gan y corff sefydledig, yn union cyn y dyddiad hwnnw, at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp p ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol wirfoddol a reolir yn cael ei drosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol ac yn breinio ynddo yn unol â chytundeb trosglwyddo.
- 13.**—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—
- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a reolir ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf;
  - (b) nid yw'r ysgol (fel ysgol wirfoddol a reolir) yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto; ac
  - (c) ni fydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp felly.
- (2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan yr awdurdod addysg lleol at ddibenion yr ysgol wirfoddol a reolir yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff llywodraethu, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.
- (3) Mae is-baragraff (4) yn gymwys—
- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a reolir nad yw'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
  - (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp felly.
- (4) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, heblaw tir a ddelir ar ymddiriedaeth, a ddelid yn union cyn y dyddiad gweithredu gan y corff llywodraethu neu'r awdurdod addysg lleol at ddibenion yr ysgol wirfoddol a reolir yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.
- (5) Mae is-baragraff (6) yn gymwys—
- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol wirfoddol a reolir sy'n aelod o grŵp p y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod yn ysgol sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
  - (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen ni fydd yr ysgol (fel ysgol sefydledig) yn aelod o grŵp felly.

(6) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir a ddelid gan y corff sefydledig yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol wirfoddol a reolir neu a ddelid neu a ddefnyddid gan yr awdurdod addysg lleol at ddibenion yr ysgol honno yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r canlynol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn yn breinio ynddynt,—

- (a) ymddiriedolwyr yr ysgol, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol; neu
- (b) os nad oes ymddiriedolwyr gan yr ysgol, y corff llywodraethu.

**14.**—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol arbennig gymunedol ddod yn ysgol arbennig sefydledig wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir a ddelid neu a ddefnyddid gan awdurdod lleol yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgol arbennig gymunedol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r canlynol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn yn breinio ynddynt—

- (a) ymddiriedolwyr yr ysgol, i'w ddal ganddynt ar ymddiriedaeth at ddibenion yr ysgol; neu
- (b) os nad oes ymddiriedolwyr gan yr ysgol, y corff llywodraethu.

**15.**—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol arbennig sefydledig ddod yn ysgol arbennig gymunedol wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys—

- (a) bydd unrhyw dir sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus ac a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgol arbennig sefydledig yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo; a
- (b) bydd unrhyw dir arall a ddelid gan ymddiriedolwyr yr ysgol neu'r corff llywodraethu, yn union cyn y dyddiad hwnnw, at ddibenion yr ysgol arbennig sefydledig yn cael ei drosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol ac yn breinio ynddo yn unol â chytundeb trosglwyddo.

**16.**—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys—

- (a) pan fydd unrhyw gynigion y dylai ysgol sefydledig, ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu ysgol wirfoddol a reolir sy'n aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto ddod (yn ôl fel y digwydd) yn ysgol sefydledig, yn ysgol wirfoddol a gynorthwyr neu'n ysgol wirfoddol a reolir wedi'u cymeradwyo o dan baragraff 8 o'r Atodlen 6 addasedig i'r Ddeddf; a
- (b) o'r dyddiad gweithredu ymlaen bydd yr ysgol yn aelod o grŵp y mae corff sefydledig yn gweithredu drosto.

(2) Pan fydd yr is-baragraff hwn yn gymwys, bydd unrhyw dir, a ddelid gan y corff sefydledig a grybwyllir yn is-baragraff (1)(a) uchod yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgolion yn y grŵp ac a ddefnyddid at ddibenion yr ysgol yn cael ei drosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r corff sefydledig a grybwyllir yn is-baragraff (1)(b) uchod, ac yn rhinwedd y paragraff hwn, yn breinio ynddo.

## Rhan III

### Trosglwyddiadau sydd heb eu gwneud

17. Pan fydd, yn union cyn y dyddiad gweithredu mewn perthynas ag unrhyw newid categori—
- yn ofynnol trosglwyddo unrhyw dir sydd wedi'i freinio mewn awdurdod lleol yn rhinwedd unrhyw ddarpariaeth statudol i gorff llywodraethu ysgol neu i unrhyw ymddiriedolwyr sydd gan ysgol, ond
  - bod y tir heb ei drosglwyddo eto,

bydd Rhan II o'r Atodlen hon yn gymwys i'r ysgol fel petai'r tir wedi'i drosglwyddo felly erbyn yr amser hwnnw.

## Rhan IV

### Trosglwyddo hawliau i ddefnyddio tir

18.—(1) Pan fydd paragraff 3, 4, 5 neu 14 yn gymwys i ysgol a bod unrhyw dir a ddelir gan berson neu gorff heblaw awdurdod lleol yn cael ei ddefnyddio, yn union cyn y dyddiad gweithredu, at ddibenion yr ysgol, bydd unrhyw hawliau neu rwymedigaethau—

- a oedd yn cael eu mwynhau neu yn cael eu tynnu gan yr awdurdod lleol mewn cysylltiad â defnyddio'r tir, a
- a oedd yn bodoli yn union cyn y dyddiad gweithredu,

yn cael eu trosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i ymddiriedolwyr yr ysgol, neu, os nad oes unrhyw ymddiriedolwyr, i'r corff llywodraethu, ac yn rhinwedd y Rheoliadau hyn yn cael eu breinio ynddynt neu ynddo.

(2) Pan fydd paragraff 6, 9, 12 neu 15 yn gymwys i ysgol a bod unrhyw dir a ddelid gan berson neu gorff heblaw corff llywodraethu'r ysgol yn cael ei ddefnyddio, yn union cyn y dyddiad gweithredu, at ddibenion yr ysgol, bydd unrhyw hawliau a rhwymedigaethau—

- a oedd yn cael eu mwynhau neu yn cael eu tynnu gan y corff llywodraethu mewn cysylltiad â defnyddio'r tir, a
- a oedd yn bodoli yn union cyn y dyddiad gweithredu,

yn cael eu trosglwyddo i'r awdurdod addysg lleol, ac yn rhinwedd y Rheoliadau hyn, yn cael eu breinio ynddo.

(3) Pan fydd paragraff 6, 9, 12 neu 15 yn gymwys i ysgol a bod unrhyw dir a ddelid gan berson neu gorff, heblaw unrhyw ymddiriedolwyr neu gorff sefydledig sy'n dal unrhyw dir at ddibenion yr ysgol, yn cael ei ddefnyddio yn union cyn y dyddiad gweithredu at ddibenion yr ysgol, bydd unrhyw hawliau neu rwymedigaethau—

- a oedd yn cael eu mwynhau neu'n cael eu tynnu gan unrhyw ymddiriedolwyr neu gorff sefydledig o'r fath mewn cysylltiad â defnyddio'r tir, a
- a oedd yn bodoli yn union cyn y dyddiad gweithredu,

yn cael eu trosglwyddo ar y dyddiad hwnnw i'r awdurdod addysg lleol, ac yn cael eu breinio ynddo, yn unol â chytundeb trosglwyddo hawliau a rhwymedigaethau.

(4) Nid oes dim yn y paragraff hwn yn gymwys i dir y mae unrhyw un o baragraffau 3 i 12 yn gymwys iddo.

(5) Yn y paragraff hwn—

ystyr “cytundeb trosglwyddo hawliau a rhwymedigaethau” yw cytundeb—



- (a) sy'n cael ei wneud at ddibenion is-baragraff (3) rhwng yr awdurdod addysg lleol a'r ymddiriedolwyr neu'r corff sefydledig (yn ôl fel y digwydd) a grybyyllir yn yr is-baragraff hwnnw, a
- (b) sy'n darparu bod yr hawliau neu'r rhwymedigaethau o dan sylw yn cael eu trosglwyddo i'r awdurdod ar y dyddiad gweithredu, ac yn cael eu breinio ynddo, p'un ai yn gydnabyddiaeth am swm a delir gan yr awdurdod ac y cytunir arno rhwng y partïon neu beidio.

## Rhan V

### Tir a eithriwyd rhag cael ei drosglwyddo a chyfyngiadau ar waredu tir tra bydd cynigion ar waith

**19.**—(1) Ni fydd dim yn Rhan II o'r Atodlen hon yn cael yr effaith o drosglwyddo i unrhyw gorff, na breinio ynddo,—

- (a) unrhyw dir, hawliau neu rwymedigaethau a eithriwyd o dan is-baragraff (2) neu (3),
- (b) unrhyw hawliau neu rwymedigaethau o dan gontract cyflogaeth,
- (c) unrhyw rwymedigaeth awdurdod lleol, corff llywodraethu neu ymddiriedolwyr mewn perthynas â phrifswm unrhyw fenthyciad, neu log arno, neu
- (ch) unrhyw rwymedigaeth mewn cyfraith camwedd.

(2) Os bydd—

- (a) y trosglwyddai a'r trosglwyddwr arfaethedig wedi cytuno'n ysgrifenedig y dylai unrhyw dir gael ei eithrio rhag gweithrediad Rhan II o'r Atodlen hon, a
- (b) bod y Cynulliad Cenedlaethol wedi cymeradwyo'r cytundeb yn ysgrifenedig,

a hynny cyn y dyddiad gweithredu mewn perthynas ag unrhyw newid categori, bydd y tir (ac unrhyw hawliau neu rwymedigaethau sy'n berthnasol iddo) yn cael ei eithrio felly.

(3) Yn niffyg cytundeb o dan is-baragraff (2)—

- (a) os yw'r trosglwyddai neu'r trosglwyddwr arfaethedig wedi gwneud cais i'r Cynulliad Cenedlaethol am eithrio unrhyw dir rhag gweithrediad Rhan II o'r Atodlen hon, a
- (b) bod y Cynulliad Cenedlaethol drwy orchymyn wedi cyfarwyddo ei eithrio,

bydd y tir (ac unrhyw hawliau neu rwymedigaethau sy'n berthnasol iddo) yn cael ei eithrio felly.

(4) Gall cytundeb o dan is-baragraff (2) ddarparu bod y tir yn cael ei ddefnyddio neu ei ddal at ddibenion yr ysgol (fel ysgol mewn categori newydd) ar y telerau a bennir neu a benderfynir yn unol â'r cytundeb; a gall cyfarwyddiadau o dan is-baragraff (3)—

- (a) rhoi unrhyw hawliau neu osod unrhyw rwymedigaethau a allai fod wedi'u rhoi neu wedi'u gosod gan gytundeb o'r fath, a
- (b) byddant yn effeithiol fel petai wedi'u cynnwys mewn cytundeb o'r fath.

(5) Yn y paragraff hwn—

ystyr “categori newydd” yw un o'r categorïau a nodir yn adran 20(1) o'r Ddeddf;

ystyr “y trosglwyddai arfaethedig”, mewn perthynas ag unrhyw dir, yw'r corff y byddai'r tir yn cael ei drosglwyddo iddo, heblaw am is-baragraff (2) neu (3), o dan Ran II o'r Atodlen hon; a dehonglir “y trosglwyddwr arfaethedig” yn unol â hynny.

**20.**—(1) At ddibenion Rhan V o'r Atodlen hon mae'r weithdrefn ar gyfer dod yn ysgol o gategori arall ar waith mewn perthynas ag ysgol pan fydd y weithdrefn honno wedi'i chychwyn gan y corff

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

llywodraethu mewn perthynas â'r ysgol ar unrhyw achlysur a bod y weithdrefn honno heb ei therfynu (fel y'i chychwynwyd ar yr achlysur hwnnw).

(2) At y dibenion hynny, dylid barnu bod y weithdrefn honno wedi'i chychwyn mewn perthynas ag ysgol ar unrhyw achlysur pan fydd yr awdurdod addysg lleol wedi cael hysbysiad o gyfarfod y corff llywodraethu y bwriedir ystyried cynigiad ynddo ar gyfer penderfyniad i ymgynghori ynglŷn â chynigion i newid categori.

(3) At y dibenion hynny, dylid barnu bod y weithdrefn honno, fel y'i chychwynwyd ar unrhyw achlysur, wedi'i therfynu—

- (a) os na chaiff y cyfarfod ei gynnal;
- (b) os caiff y cyfarfod ei gynnal ond na chaiff y cynigiad ei wneud neu, er bod y cynigiad yn cael ei wneud, nad yw'r penderfyniad yn cael ei basio;
- (c) os nad yw'r ymgynghori yn cael ei gychwyn yn unol ag adran 28(5) o'r Ddeddf fel y'i haddaswyd gan y Rheoliadau hyn;
- (ch) os nad yw'r cynigion y cychwynwyd yr ymgynghori mewn perthynas â hwy yn cael eu cyhoeddi;
- (d) os caiff y cynigion a enwyd eu gwrthod gan y Cynulliad Cenedlaethol neu os cânt eu tynnu'n ôl; neu
- (dd) ar ddyddiad gweithredu'r cynigion hynny.

**21.**—(1) Yn ystod unrhyw gyfnod pan fydd y weithdrefn ar gyfer dod yn ysgol o gategori arall ar waith mewn perthynas ag ysgol, rhaid i awdurdod lleol beidio—

- (a) â gwaredu unrhyw dir sy'n cael ei ddefnyddio yn gyfan gwbl neu'n rhannol at ddibenion yr ysgol, na
- (b) â gwneud cytundeb i waredu tir o'r fath,

ac eithrio gyda chydysyniad y Cynulliad Cenedlaethol.

(2) Nid yw is-baragraff (1) yn gymwys mewn perthynas â gwarediad sy'n cael ei wneud yn unol â chontract a wnaed, neu opsiwn a roddwyd, cyn bod y weithdrefn ar gyfer dod yn ysgol o gategori arall wedi'i chychwyn mewn perthynas â'r ysgol.

(3) Pan fydd cynigion ar gyfer dod yn ysgol o gategori arall wedi'u cymeradwyo, ni ddylid ymdrin â'r weithdrefn ar gyfer dod yn ysgol o gategori arall fel un sydd wedi'i therfynu at ddibenion y paragraff hwn mewn perthynas ag unrhyw dir, pan fydd yn ofynnol dod i gytundeb o dan baragraff 2(1) o Atodlen 10 i Ddeddf Diwygio Addysg 1988 (adnabod eiddo, etc.) ar unrhyw fater ynglŷn â'r tir hwnnw, tan y dyddiad y bydd y mater hwnnw yn cael ei benderfynu'n derfynol.

(4) Ni fydd gwarediad na chontract yn annilys nac yn ddi-rym dim ond am ei fod wedi'i wneud yn groes i'r paragraff hwn ac ni fydd person sy'n caffael tir, neu'n gwneud contract i gaffael tir, oddi wrth awdurdod lleol yn ymboeni i holi a oes unrhyw gydsyniad sy'n ofynnol o dan y paragraff hwn wedi'i roi.

(5) Mae'r paragraff hwn yn effeithiol er gwaethaf unrhyw beth yn adran 123 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972(2) (pŵ er cyffredinol i waredu tir) neu mewn unrhyw ddeddfiad arall; a bydd y cydsyniad sy'n ofynnol o dan y paragraff hwn yn ychwanegol at unrhyw gydsyniad sy'n ofynnol o dan is-adran (2) o'r adran honno neu o dan unrhyw ddeddfiad arall.

(6) Yn y paragraff hwn—

- (a) mae cyfeiriadau at waredu tir yn cynnwys rhoi neu waredu unrhyw fuddiant mewn tir, a
- (b) mae cyfeiriadau at wneud contract i waredu tir yn cynnwys rhoi opsiwn i gaffael tir neu fuddiant o'r fath.

---

(2) 1972 p.70.

**22.**—(1) Yn ystod unrhyw gyfnod pan fydd y weithdrefn ar gyfer dod yn ysgol o gatedori arall ar waith mewn perthynas ag ysgol, rhaid i awdurdod lleol beidio â chymryd unrhyw gamau, mewn perthynas ag unrhyw dir sydd gan yr awdurdod ac sy'n cael ei ddefnyddio neu ei ddal at ddibenion yr ysgol, heb gydsyniad y Cynulliad Cenedlaethol, y bydd y tir yn peidio â chael ei ddefnyddio neu ei ddal felly i unrhyw raddau o'u plegid.

(2) Yn achos unrhyw ysgol, os bydd—

- (a) cynigion bod ysgol yn dod yn ysgol o gatedori arall yn cael eu cymeradwyo, a
- (b) bod awdurdod lleol, mewn perthynas ag unrhyw dir, wedi cymryd unrhyw gamau yn groes i is-baragraff (1),

bydd y darpariaethau ynglyn â throsglwyddo eiddo yn effeithiol fel petai'r eiddo, yn union cyn y dyddiad gweithredu mewn perthynas â'r newid categori, yn cael ei ddefnyddio neu ei ddal gan yr awdurdod at y dibenion yr oedd yn cael ei ddefnyddio neu ei ddal ar eu cyfer pan gychwynnwyd y weithdrefn ar gyfer dod yn ysgol o gatedori arall.

(3) Yn y paragraff hwn—

- (a) ystyr “y darpariaethau ynglyn â throsglwyddo eiddo” yw'r Atodlen hon ac adran 198 o Ddeddf Diwygio Addysg 1988, ac Atodlen 10 iddi, a
- (b) mae'r cyfeiriadau at gymryd camau yn cynnwys meddiannu eiddo at unrhyw ddiben.